

Een 'spotted owl' in de achtertuin?

Begin jaren '90 heerste in de VS een felle discussie over de exploitatie van het oerbos in het noordwesten van dat land. Natuur-beschermingsorganisaties wezen er op dat de laatste paar miljoen hectare oerbos van de VS onnodig werden gekapt. De federale overheid echter, die eigenaar was van het grootste deel van die bossen, wees op het belang van die bossen voor de rurale werkgelegenheid en de houtvoorziening. Uiteindelijk werd een uiltje (spotted owl) dat hoog in de toppen van de douglasbomen leeft, symbool voor de strijd van de natuur-beschermingsorganisaties. De jarenlange discussie leidde ertoe dat de Clinton regering een volledig hout-oogstverbod instelde voor het Federale oerbos in de VS. Vervolgens verplaatste de houtoogst zich naar het zuidoosten van de VS waar veel intensief beheerde pinus plantages voorkomen (Brooks 1995, Perez-Garcia 1995).

In Europa lijkt zo'n verschuiving van houtoogst ook op te treden, maar dan wel in omgekeerde richting. Het west Europese bosbeheer is namelijk steeds minder gericht op houtproductie, maar streeft via geïntegreerd bosbeheer naar een bredere functievervulling. Ook is een toenemend aantal bouseigenaren niet meer afhankelijk van hun bosbezit voor hun inkomen. Dit, tezamen met

matige rondhoutprijzen, resulteert in een afname van de bereidwilligheid om hout te oogsten in het West-Europese beheerde bos.

Maar waar leidt dit in Europa toe? Niet tot een afname van de consumptie, maar tot verhoging van de import van hout uit Rusland. En daar worden de laatste oerbossen (32 miljoen ha in het Europese deel) van Europa gekapt (zie foto). Hiermee creëren we dus een 'spotted owl' in onze eigen Europese 'achtertuin', en krijgt hout als grondstof weer een slecht imago. Maar waar in de VS de exploitatie van het laatste oerbos leidde tot felle discussie, gaat de kap van het laatste oerbos in Europa schijnbaar onopgemerkt voorbij. Fysiek is de Oeral niet verder weg van de bevolkingscentra in Europa dan de afstand tussen het oosten en het westen van de VS, maar toch lijken issues in Rusland een ver van mijn bed show.

Om de druk op de laatste Europese oerbossen te verminderen, is het dus belangrijk dat we het beheerde bos in west Europa als een natuurlijke hulpbron blijven zien. Tevens moeten we ons meer bewust worden van het feit dat landen in Europa intens met elkaar verbonden zijn in bosbeheer. Pas dan kunnen we de volledige gevolgen van veranderingen in bosbeheer op juiste wijze inschatten. Daarnaast is in het Europese deel van Rusland ook veel secundair bos beschikbaar wat met een juist beheer veel meer aan de houtproductie en de rurale economie kan bijdragen dan nu het geval is.

LANDSAT opname van de Oeral voetheuvels eind jaren '90. De donkere band van boven naar beneden op de foto is onaangetast primair bos van vnl. fijnspaar en zilverspar. De dambordachtige witte vlakken bij '1' zijn kaalkapvlakten zoals ze tot 1993 werden toegepast; zo'n 200 ha elk. De kleinere dambordachtige structuren bij '2' zijn de kapvlakten tot 40 ha. Dit is de maximale grootte onder de nieuwe Russische boswet. De lichtgrijze kleuren bij '3' laten spontane bosontwikkeling op de kapvlakten zien met vnl. berk en ratelpopulier (Yaroshenko et al. 2001).

Referenties

- Brooks, D. J. (1995). "Federal timber supply reductions in the Pacific Northwest, International Environmental Effects." *Journal of Forestry* July: 29-33.
- Perez-Garcia, J. M. (1995). "Global economic and land-use consequences of North American timberland withdrawals." *Journal of Forestry* July: 34-38.
- Yaroshenko, A.Y., P.V. Potapov, en S.A. Turubanova. 2001. *The last intact forest landscapes of Northern European Russia*. Moscow, Greenpeace Russia and Global Forest Watch. 75 p.